

Sygn. akt II AKz 441/14

POSTANOWIENIE

Dnia 23 lipca 2014 roku

Sąd Apelacyjny w Katowicach w II Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący-Sędzia: SA Jolanta Śpiechowicz

Sędziowie: SA Grażyna Wilk

SO /del./ Grzegorz Wątroba (spr.)

Protokolant: Agnieszka Przewoźnik

przy udziale Prokuratora Prok. Apel. Małgorzaty Bednarek

po rozpoznaniu w sprawie **A. T. (T.)**

podejrzanego o przestępstwo z art. 158 § 3 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k.

zażalenia obrońcy podejrzanego

na postanowienie Sądu Okręgowego w Częstochowie

z dnia 25 czerwca 2014 roku, sygn. akt II Kp 379/14 (4 Ds. 109/14/Sp)

w przedmiocie przedłużenia czasu trwania aresztu tymczasowego

na zasadzie 437 § 1 k.p.k.

postanawia

utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 25 czerwca 2014 roku, sygn. akt II Kp 379/14 Sąd Okręgowy w Częstochowie uwzględnił wniosek prokuratora i przedłużył czas trwania środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania wobec podejrzanego A. T., zastosowanego postanowieniem Sądu Rejonowego w Częstochowie z dnia 30 marca 2014 roku, sygn. akt XVI Kp 178/14, na dalszy czas oznaczony, tj. do dnia 28 września 2014 roku.

W ocenie Sądu Okręgowego w realiach niniejszej sprawy została spełniana przesłanka ogólna z art. 249 § 1 k.p.k. oraz przesłanka szczególna z art. 258 § 1 pkt 2 k.p.k. i z art. 258 § 2 k.p.k., które uzasadniają dalsze stosowanie tymczasowego aresztowania wobec podejrzanego szczególnie, że tylko izolacyjny środek zapobiegawczy w należyty sposób zabezpieczy prawidłowy tok postępowania, zaś środki o charakterze wolnościowym takiej gwarancji nie dają.

Zażalenie na powyższe postanowienie wniósł obrońca podejrzanego, zarzucając mu:

- błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę postanowienia, polegający na uznaniu, że ze strony podejrzanego grozi obawa „matactwa”, mimo braku po temu jakichkolwiek danych w materiale dowodowym sprawy,

- obrazę przepisów postępowania, która miała wpływ na zaskarżone postanowienie, a to art. 258 § 2 k.p.k. przez przyjęcie, że tymczasowe aresztowanie stosowane nadal wobec podejrzanego A. T. dla zabezpieczenia prawidłowego toku postępowania uzasadnione jest groźącą mu surową karą.

W oparciu o tak sformułowane zarzuty skarżąca wniosła o zmianę zaskarżonego postanowienia przez nieuwzględnienie wniosku prokuratora o przedłużeniu środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania.

Sąd Apelacyjny w Katowicach zważył, co następuje:

Zażalenie obrońcy podejrzanego nie jest zasadne, wobec czego brak było podstaw do jego uwzględnienia. Argumentacja podniesiona we wniesionym środku odwoławczym jest nietrafna i wbrew oczekiwaniom skarżącej nie mogła skutkować uchynieniem tymczasowego aresztowania wobec podejrzanego A. T..

W pierwszej kolejności wskazać należy, że zgromadzone w sprawie dowody potwierdzają istnienie przesłanki ogólnej z art. 249 § 1 k.p.k. Wprawdzie podejrzany w swoich wyjaśnieniach nie przyznał się do stawianego mu zarzutu, ale jego wersja zdarzeń nie znajduje odzwierciedlenia w dotychczas przeprowadzonych dowodach, wskazanych i opisanych w motywach zaskarżonego postanowienia. Stąd trafna ocena Sądu I instancji, że po stronie podejrzanego zachodzi duże prawdopodobieństwo popełnienia zarzucanego mu przestępstwa z art. 156 § 3 k.k. Jednocześnie podkreślić należy, że na obecnym, incydentalnym etapie postępowania rozstrzyganie podnoszonych przez skarżącego wątpliwości, odnośnie przyjętej przez prokuratora kwalifikacji prawnej czynu zarzucanego podejrzanemu, byłoby przedwczesne i nieuprawione, albowiem ustawa nie nakłada na sąd procedujący w przedmiocie tymczasowego aresztowania obowiązku czynienia ustaleń co do sprawstwa i winy podejrzanego w takim zakresie, w jakim prowadziłoby to do przypisania mu określonych przestępstw w prawomocnym wyroku.

W tej sytuacji w pełni uprawnionym jest twierdzenie, iż w stosunku do podejrzanego aktualnie występuje też przesłanka szczególna stosowania najsurowszego środka zapobiegawczego, o jakiej mowa w art. 258 § 2 k.p.k. Stanowi ona samodzielną i wystarczającą podstawę do jego stosowania. W realiach niniejszej sprawy, wymierzenie podejrzanemu surowej kary w przypadku skazania jest wysoce realne. Prognoza w tym zakresie nie jest przy tym wyprowadzona jedynie z ustawowego zagrożenia karą spełniającego kryterium, o którym mowa w/w przepisie, ale także z okoliczności czynu, obiektywnie wysokiego stopnia społecznej szkodliwości czynu i skutków działania podejrzanego. W świetle tych uwag za chybiony należało uznać zarzut skarżącej, jakoby Sąd I instancji procedując w sprawie podejrzanego A. T. naruszył przepis art. 258 § 2 k.p.k.

Prawidłowo nadto Sąd Okręgowy przyjął, że podejrzany może bezprawnie utrudniać postępowanie karne. Świadomość wymierzenia surowej kary grożącej podejrzanemu może bowiem skłaniać go do podejmowania działań destabilizujących prawidłowy tok prowadzonego postępowania, nie wykluczając próby ucieczki bądź ukrycia się. To z kolei wymusza w badanej sprawie konieczność podjęcia działań zmierzających do zabezpieczenia prawidłowego toku postępowania w formie zastosowania tymczasowego aresztowania zwłaszcza, że – wbrew twierdzeniom skarżącego – śledztwo wymaga kontynuowania, z uwagi na konieczność przeprowadzenia dalszych czynności procesowych wskazanych we wniosku prokuratora. Stąd też nieodzownym jest stosowanie wobec podejrzanego tymczasowego aresztowania, a sięganie na obecnym etapie postępowania po łagodniejsze środki zapobiegawcze, wiążące się z pozostawianiem oskarżonego na wolności, nie byłoby wystarczające. Właśnie w takim znaczeniu - bo wynika to z treści uzasadnienia - sąd orzekający w pierwszej instancji okoliczności te przyjął.

Co więcej, powyższy pogląd od dawna nie budzi wątpliwości w orzecznictwie nie tylko tut. Sądu Apelacyjnego, ale również zawarty został w uchwale 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 19 stycznia 2012 roku I KZP 18/11. Stwierdzono w niej, że tak sformułowany art. 258 § 2 k.p.k. wprowadza szczególny rodzaj domniemania istnienia

obawy, że oskarżony, z uwagi na grożącą mu w konkretnej sprawie surową karę, będzie bezprawnie utrudniał postępowanie, co może stanowić samodzielną przesłankę szczególną stosowania tymczasowego aresztowania przy spełnieniu przesłanek wskazanych w art. 249 § 1 i art. 257 § 1 k.p.k. i przy braku przesłanek negatywnych określonych w art. 259 § 1 i 2 k.p.k. (OSNKW 2012/1/1, LEX nr 1102081, Biul.SN 2012/1/12). Omawiana przesłanka, jako że opiera się na domniemaniu, zwalnia z powinności wykazywania konkretnych zachowań utrudniających postępowanie i dlatego kolejny zarzut skarżącego, tj. błąd w ustaleniach faktycznych również należało uznać za chybiony.

Kontrola instancyjna prowadzi także do wniosku, iż wbrew twierdzeniu skarżącej, trafnie Sąd I instancji ustalił, że ze strony podejrzanego zachodzi uzasadniona obawa mactwa procesowego uzasadniająca w świetle art. 258 § 1 pkt 2 k.p.k. jego dalsze tymczasowe aresztowanie.

Wprawdzie A. T. korzystając ze swego uprawnienia, nie przyznał się do stawianego mu zarzutu, niemniej zauważyć należy, że podejrzany zarzucanego mu czynu miał się dopuścić wraz z innymi osobami, również występującymi w tej sprawie

w charakterze podejrzanych, a każdy z nich prezentuje odmienną wersję przebiegu wydarzeń. W świetle powyższego zasadną jest obawa, że w razie uchylecia tymczasowego aresztowania

mógłby on, w celu uniknięcia odpowiedzialności karnej lub jej umniejszenia, podjąć działania ukierunkowane na bezprawne wpływanie na treść materiału dowodowego. Chodzi tu

w szczególności o możliwość bezprawnego nakłaniania osób relacjonujących przebieg wydarzeń w sposób dla niego niekorzystny, by zmieniły swoje depozycje, co nie jest twierdzeniem bezpodstawnym chociażby przez pryzmat zeznań świadków M. W. i M. K., którzy wprost wskazali na swe obawy ze strony jednego ze sprawców. Podkreślić przy tym trzeba, że mactwo dotyczy nie tylko osób już przesłuchanych czy dowodów już utrwalonych, ale i tych które dopiero zostałyby przedstawione po sfalszowaniu ich czy nakłonieniu do fałszywych zeznań, gdyby zainteresowani tym podejrzani odzyskali wolność (por. postanowienie Sądu Apelacyjnego

w Krakowie z dnia 27 marca 2013 r. sygn. II AKz 102/13). W tym kontekście oczywistym jest, że podejrzani muszą być izolowani, gdyż ich ewentualny kontakt mógłby spowodować, że nie byłoby już możliwe niewątpliwe ustalenie rzeczywistego przebiegu zdarzenia.

Należy przy tym zwrócić uwagę, iż do przyjęcia przesłanki z art. 258 § 1 pkt 2 k.p.k. nie jest konieczne dokonanie ustaleń, z których wynikałoby, że podejrzany z całą pewnością podejmie próby wpływania na zeznania świadków czy wyjaśnienia współpodejrzanych, wystarczająca jest w tym zakresie uzasadniona obawa nastąpienia takich działań

(por. postanowienie Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 30 maja 2007 r. sygn. akt

II AKz 338/07). Sąd badając istnienie tej przesłanki ma jedynie zważyć, na podstawie racjonalnych przesłanek, czy istnieje obawa mactwa, i czy jest ona zasadna. Chodzi o jej hipotetyczny charakter a więc jedynie o ustalenie czy podejrzany może w ten sposób się zachować, a nie o to czy już tak postąpił (por. post. Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia

13 października 2005 r., sygn. akt. II AKz 366/05).

Stwierdzić także trzeba, że postępowanie przygotowawcze przeciwko podejrzanemu A. T. toczy się z należyłą intensywnością i sprawnością. W niniejszej sprawie zrealizowana została także przesłanka z art. 263 § 2 k.p.k., stanowiąca formalno - procesową podstawę przedłużenia stosowanego w sprawie izolacyjnego środka zapobiegawczego. Zaistniała bowiem konieczność uzupełnienia materiału dowodowego

o wymienione w zaskarżonym postanowieniu czynności procesowe, zaplanowane przez prokuratora, w tym m.in. uzyskanie uzupełniającej opinii biegłych z zakresu patomorfologii, genetyki, daktyloskopii, traseologii, badania włókien oraz opinii psychologicznych

i psychiatrycznych, jak również podjęcie działań mających na celu ustalenie i przesłuchanie świadka, tj. osobę wskazywaną jako (...) oraz przeprowadzenie zaplanowanej konfrontacji.

Mając na uwadze wskazane powyżej okoliczności, przy braku przesłanek z art. 259 § 1 k.p.k. - orzeczono jak w części dyspozytywnej.

ZARZĄDZENIE

- odpis postanowienia doręczyć podejrzanemu i jego obrońcy,
- zwrócić akta sprawy.

Katowice, dnia 23 lipca 2014 roku.